

THE IMPACT OF GEOPOLITICAL CHANGES ON COMPANY FINANCES

Author: Hubert CIACIUCH, student

Scientific supervisor: Hanna LEWANDOWSKA,
Stefan Batory Academy Of Applied Sciences, Skierniewice

Abstract: *Celem opracowania jest wskazanie jakie uwarunkowania geopolityczne wpływają na funkcjonowanie podmiotu gospodarczego na rynku. Przedstawione rozważania dokonane w oparciu o kwerendę literatury przedmiotu i opracowań publikowanych na stronach internetowych pozwala na sformułowanie wniosków końcowych. Mają one ważne znaczenie dla każdego przedsiębiorstwa funkcjonującego w warunkach gospodarki rynkowej. Pozwalają zrozumieć powiązania systemu międzynarodowego jako struktury uporządkowanej horyzontalnie i wertykalnie/regionalnie.*

Keywords: *geopolitics, integration, supply chains, inflation, company finances*

The aim of the study is to indicate what geopolitical conditions influence the functioning of a business entity on the market. The presented considerations, based on a search of the literature on the subject and studies published on websites, allow for the formulation of final conclusions. They are important for every enterprise operating in a market economy. They allow us to understand the connections of the international system as a structure organized horizontally and vertically/regionally.

Czynniki geopolityczne kształtujące pozycje firmy /podmiotu gospodarczego

Definicja geoeconomiki jest kontynuacją myślenia geopolitycznego i oznacza powiązanie polityki z gospodarką i przestrzenią geograficzną przejawiającą się w ochronie własnej gospodarki oraz zapewnieniu jej dostępu do rynków światowych¹¹. Jako pochodna turbokapitalizmu utożsamiana jest również z polityką ekonomiczną, której celem jest optymalizacja procesów deregulacji, prywatyzacji i globalizacji. Jego istota wyraża się w strategicznym podejściu do porządku ekonomicznego/handlowego i oparta jest o dążeniu przedsiębiorstw do ochrony swoich interesów i osiągnięciu kontroli nad kluczowymi technologiami czy rynkami związanymi z produkcją i dystrybucją. Obecne stosunki międzynarodowe charakteryzują nowe technologie, współzależność, rozwój prawa i instytucji międzynarodowych¹², a panowanie nad tymi obszarami wyposaża przedsiębiorstwo w narzędzia pozwalające oddziaływać na gospodarkę światową¹³.

Czynniki geopolityczne odgrywają ważną rolę przy kształtowaniu pozycji podmiotu gospodarczego na rynku krajowym i światowym. Pozwalają uszeregować firmy pod względem ich relatywnego znaczenia zarówno wobec siebie, jak i w szerszym wymiarze międzynarodowym/ światowym¹⁴. Kierują się zazwyczaj innymi zasadami niż racjonalne gospodarowanie. Powoduje to, że gospodarki bliskie sobie geograficznie nie zawsze są blisko geopolitycznie¹⁵. Geopolityka ma również wpływ na formowanie się kapitału i jego alokację, a więc w efekcie końcowym na strategię i rozwój firmy. Siła geopolityki sprzyja regionalnemu rozwojowi, ale również może szkodzić rozwojowi w przypadku zakłóceń w łańcuchach zaopatrzeniowo-produkcyjno-handlowych.

Finanse polskich przedsiębiorstw w nowych uwarunkowaniach geopolitycznych

Pozycję firmy na rynku można wyznaczać obiektywnie lub subiektywnie uwzględniając jej atrybuty np. poziom i skalę inwestycji oraz zaangażowanie w ochronę środowiska. Przyczynia się do tego splot okoliczności ekonomicznych i politycznych. Powiązania występujące pomiędzy zachodzącymi zmianami zależą od stanu gospodarki oraz dynamiki procesów rozwojowych.

Obowiązujący w ekonomii podział inwestycje dzieli na bezpośrednie i portfelowe. Pierwsze z nich dokonywane są w sferze materialnej np. grunty, maszyny, sieci handlowo – usługowe, urządzenia, patenty itp., natomiast drugie wiążą się z inwestycjami finansowymi np. zakup papierów

¹¹ S. Bielań, Podmiotowy aspekt równowagi międzynarodowej [w:] Stosunki międzynarodowe i polityka, ISM UW Warszawa 1995; D. Milczarek, Geopolityczne czynniki kształtujące międzynarodowa pozycje UE - wyznaczniki geograficzne i ekonomiczne, Centrum Europejskie UW, Studia Europejskie 4/2001

¹² R. Kuzniar, Globalizacja, geopolityka i polityka zagraniczna, <http://www.ms.gov.pl>, 19.03.2024

¹³ Prosper Capital Dom Maklerski S.A., 12.2021

¹⁴ E. Haliżak, Geoeconomika – nowy wymiar bezpieczeństwa narodowego Polski [w:] Filozofia, polityka, stosunki międzynarodowe, ISM UW Warszawa 1995

¹⁵ G.W. Kołodko, Jak rozwój gospodarczy wpływa na zmiany geopolityczne, Rzeczpospolita 6.02.2024

wartościowych. Zaznaczyć przy tym należy, że jako pierwsze dokonywane są inwestycje w dobra materialne, natomiast emisje akcji lub obligacji poszerzają krąg akcjonariuszy i obligatariuszy. W efekcie końcowym następuje jednak przekierowanie środków pieniężnych na działalność produktywną przyczyniając się do zwiększenia zatrudnienia i produkcji podnoszących wartość firmy. Obecnie dwa główne czynniki wpływające na decyzje przedsiębiorstw to wojna w Ukrainie oraz presja inflacyjna. Ważna staje się lokalizacja nowych magazynów, dla których priorytet stało się bliskość znaczących węzłów transportowych oraz rynków zbytu. Dotyczy to głównie firma zaopatrzeniowych. Wymaga to jednak modernizacji istniejących już powierzchni magazynowych spełniających wymagania w zakresie zrównoważonego budownictwa, wykorzystania zielonej energii oraz jakości i standardu powierzchni.

Po wybuchu wojny w Ukrainie (2022) niepewność geopolityczna i inflacja miały i mają wpływ na łańcuchy dostaw. Nowe strategie dotyczące zarządzania zapasami wskazują na wzrost zainteresowania nieruchomościami. Polska w tym obszarze jest jednym z najbardziej wiodących krajów ze względu na położenie w regionie, rozbudowaną infrastrukturę transportową, rynek pracy oraz relatywnie jej niskie koszty i oferowanie atrakcyjnych lokalizacji pod budowę centrów dystrybucji i przedsiębiorstw.

Polska stara się rozwijać relacje handlowe i gospodarcze z innymi krajami. Współpraca z Unią Europejską, inwestycje zagraniczne i eksport to ważne elementy strategii gospodarczej mające wpływ na finanse każdego podmiotu (firmy). Dodatkowo inflację podsycają wzrost cen surowców, słabszy kurs walutowy oraz zaburzenia w łańcuchach dostaw. W tych warunkach trudno opracować punktową prognozę¹⁶ wskaźników ekonomicznych dla przedsiębiorstwa¹⁷.

Wnioski:

Zidentyfikowanie oraz scharakteryzowanie podstawowych wyznaczników uwzględniających konkretne fakty, zjawiska i procesy pozwalają w sposób wymierny i weryfikowalny na ocenę pozycji podmiotu gospodarczego na wybranym rynku oraz ocenę jej finansów. Wyznacznikami tymi mogą być:

- wyznaczniki geograficzne (obszar działania, lokalizacja),
- wyznaczniki ekonomiczne (powiązania gospodarcze, handel zagraniczny),
- wyznaczniki społeczne (demografia, rynek pracy).

Wymaga to jednak odrębnych opracowań i badań empirycznych nad w/w/ oraz ich wzajemnego powiązania.

Summary

Panowanie nad nowymi technologiami, współzależność oraz rozwój instytucji międzynarodowych wyposaża określone przedsiębiorstwo w narzędzia pozwalające oddziaływać na jego strategię, rozwój, pozycję gospodarczą i w efekcie końcowym finanse. Analizy ekonomicznej geopolityki można dokonać w oparciu o ocenę gospodarki, handel, inwestycje zagraniczne oraz zasoby naturalne kraju. Źródłami informacji mogą być raporty, analizy ekspertów oraz kwerenda innych źródeł pozwalających na monitorowanie bieżących wydarzeń gospodarczo – politycznych.

Control over new technologies, interdependence and the development of international institutions equips a given enterprise with tools that allow it to influence its strategy, development, economic position and, ultimately, finances. Economic analysis of geopolitics can be made based on an assessment of the country's economy, trade, foreign investments and natural resources. Sources of information may include reports, expert analyses, and inquiries from other sources allowing for monitoring current economic and political events.

Bibliografia:

1. Bielań S. Podmiotowy aspekt równowagi międzynarodowej [w:] Stosunki międzynarodowe i polityka, ISM UW Warszawa 1995; D. Milczarek, Geopolityczne czynniki kształtujące międzynarodowa pozycje UE - wyznaczniki geograficzne i ekonomiczne, Centrum Europejskie UW, Studia Europejskie 4/2001
2. Brzeziński Z., Plan gry. USA – ZSRR, Nowe Wydawnictwa Polskie, Warszawa 1990,2.

¹⁶ G.S. Maddala, Ekonometria, PWN 2006

¹⁷ Prosper Capital Dom Maklerski S.A. , 12.2001

3. Halizak E., Geoeconomika – nowy wymiar bezpieczeństwa narodowego Polski [w:] Filozofia, polityka, stosunki międzynarodowe, ISM UW Warszawa 1995
4. Kołodko G.W., Jak rozwój gospodarczy wpływa na zmiany geopolityczne, Rzeczpospolita 6.02.2024
5. Kuzniar R., Globalizacja, geopolityka i polityka zagraniczna, <http://www.msz.gov.pl>
6. Maddala G.S., Ekonometria, PWN 2006
7. Prosper Capital Dom Maklerski S.A., 12.2021
8. <https://bankbnpparibas.pl> 13.03.2022